

Nazwa modułu (przedmiotu)		HIGIENA I EPIDEMIOLOGIA			Kod podmiotu	WNMZ WNMK	
Kierunek studiów		lekarski					
Profil kształcenia		ogólnoakademicki					
Poziom studiów		jednolite studia magisterskie					
Forma studiów		stacjonarne / niestacjonarne					
Rok studiów		II					
Przynależność do grupy przedmiotów wg standardów:				prawne i organizacyjne aspekty medycyny			
Forma zakończenia przedmiotu		Egzamin		Liczba punktów ECTS: 3		Sposób ustalania oceny z przedmiotu	
Formy zajęć i inne	Liczba godzin zajęć			Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w ramach form zajęć		Waga w %	
	Całkowita	Pracy studenta	Zajęcia kontaktowe				
Wykłady	15	5	10	Zaliczenie testowe (e-learning), egzamin testowy		30%	
Seminaria	20	10	10	Obserwacja ciągła, egzamin testowy		30%	
Ćwiczenia praktyczne	40	15	25	Ocena przygotowania do zajęć, obserwacja ciągła, egzamin testowy		30%	
Samokształcenie	15	15	0	Ocena przygotowania materiałów i prezentacji		10%	
Razem:		90	45	45	Razem:	100 %	
Kategoria efektów	Lp.	Efekty uczenia się dla modułu (przedmiotu)			Symbol efektu	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Uwagi
	ABSOLWENT						
Wiedza	1.	zna i rozumie naturalne i sztuczne źródła promieniowania jonizującego oraz jego oddziaływanie z materią			B.W6	<u>Metody formujące:</u> obserwacja ciągła, ocena aktywności studenta podczas zajęć <u>Metody podsumowujące:</u> egzamin testowy	
	2.	zna i rozumie konsekwencje niewłaściwego odżywiania, w tym długotrwałego głodowania, przyjmowania zbyt obfitych posiłków oraz stosowania niebilansowanej diety			C.W50		
	3.	zna i rozumie konsekwencje niedoboru witamin lub minerałów oraz ich nadmiaru w organizmie			C.W48		
	4.	zna i rozumie epidemiologię zarażeń wirusami, bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania			C.W13		
	5.	zna i rozumie wpływ abiotycznych i biotycznych (wirusy, bakterie) czynników środowiska na organizm człowieka i populację ludzi oraz drogi ich wnikania do organizmu człowieka; opisuje konsekwencje narażenia organizmu człowieka na różne czynniki chemiczne i biologiczne oraz zasady profilaktyki			C.W14		
	6.	zna i rozumie społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych na stan zdrowia oraz społeczno-kulturowych różnic na stan zdrowia, a także rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych			D.W1		

	7.	zna i rozumie społeczne czynniki wpływające na zachowania w zdrowiu i w chorobie, szczególnie w chorobie przewlekłej	D.W2		
	8.	zna i rozumie rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem	D.W12		
	9.	zna i rozumie uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób	E.W1		
	10.	zna i rozumie uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów człowieka	E.W23		
	11.	zna i rozumie metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji, różne systemy klasyfikacji chorób i procedur medycznych	G.W1		
	12.	zna i rozumie sposoby identyfikacji i badania czynników ryzyka, wady i zalety różnego typu badań epidemiologicznych oraz miary świadczące o obecności zależności przyczynowo-skutkowej	G.W2		
	13.	zna i rozumie epidemiologię chorób zakaźnych i przewlekłych, sposoby zapobiegania ich występowaniu na różnych etapach naturalnej historii choroby oraz rolę nadzoru epidemiologicznego	G.W3		
	14.	zna i rozumie regulacje prawne i podstawowe metody dotyczące eksperymentu medycznego oraz prowadzenia innych badań medycznych, z uwzględnieniem podstawowych metod analizy danych	G.W8		
	15.	zna i rozumie zasady prowadzenia badań naukowych, obserwacyjnych służących rozwojowi medycyny, w tym badań epidemiologicznych, metod wyboru populacji do badań epidemiologicznych, typy badań epidemiologicznych	B.W29		
	16.	zna i rozumie podstawy medycyny opartej na dowodach, szeregowanie badań epidemiologicznych według wiarygodności i jakości dowodów naukowych	D.W23		
Umiejętności	1.	potrafi opisywać strukturę demograficzną ludności i na tej podstawie oceniać problemy zdrowotne populacji	G.U1	<p><u>Metody formujące:</u> przygotowanie prezentacji multimedialnej w oparciu o publikacje naukowe i literaturę, obserwacja ciągła, ocena aktywności studenta podczas zajęć</p> <p><u>Metody podsumowujące:</u> egzamin testowy</p>	
	2.	potrafi zbierać informacje na temat obecności czynników ryzyka chorób zakaźnych i przewlekłych oraz planować działania profilaktyczne na różnym poziomie zapobiegania	G.U2		
	3.	potrafi interpretować miary częstości występowania chorób i niepełnosprawności	G.U3		
	4.	potrafi oceniać sytuację epidemiologiczną chorób powszechnie występujących w Rzeczypospolitej Polskiej i na świecie	G.U.4		
	5.	potrafi korzystać z baz danych, w tym internetowych, i wyszukiwać potrzebne informacje za pomocą dostępnych narzędzi	B.U10		
	6.	potrafi wyjaśniać różnice między badaniami prospektywnymi i retrospektywnymi, randomizowanymi i kliniczno-kontrolnymi, opisami przypadków i badaniami eksperymentalnymi oraz szereguje je według wiarygodności i jakości dowodów naukowych	B.U12		

	7.	potrafi krytycznie analizować piśmiennictwo medyczne, w tym w języku angielskim i wyciągać wnioski	D.U17		
Kompetencje społeczne	1.	potrafi komunikować się ze współpracownikami, udzielając konstruktywnej informacji zwrotnej i wsparcia	D.U12	<u>Metody formujące:</u> obserwacja ciągła oraz ocena aktywności/postawy studenta podczas zajęć <u>Metody podsumowujące:</u> egzamin testowy	
	2.	potrafi wykazywać odpowiedzialność za podnoszenie swoich kwalifikacji i przekazywanie wiedzy innym	D.U16		

**Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się
z przedmiotu HIGIENA I EPIDEMIOLOGIA**

Forma zajęć:		WYKŁADY
L.p.	Tematy zajęć:	
1.	Podstawy epidemiologii. Definicja, podział i zastosowania epidemiologii. Pomiar w epidemiologii.	
2.	Dobra praktyka epidemiologiczna. Metody badań epidemiologicznych. Elementy demografii w epidemiologii.	
3.	Epidemiologia środowiskowa. Chemiczne, fizyczne i biologiczne czynniki ryzyka zdrowotnego.	
4.	Epidemiologia chorób społecznych (narkomania, alkoholizm, nikotynizm). Nowe uzależnienia. Profilaktyka.	
5.	Wpływ stresu przewlekłego na powstawanie chorób. Zmiany fizjologiczne i anatomiczne w ośrodkowym układzie nerwowym oraz w układzie immunologicznym jako skutek stresu przewlekłego.	

Forma zajęć:		SEMINARIA
L.p.	Tematyka zajęć	
1.	Epidemiologia opisowa - zalety i wady modelu badania opisowego, możliwości pozyskiwania danych do opisu sytuacji zdrowotnej wskazanej populacji z uwzględnieniem m.in. czasu, miejsca oraz innych czynników (pierwotne i wtórne dane).	
2.	Epidemiologia analityczna. Charakterystyka podstawowych typów badań cele, sposób realizacji i przykłady epidemiologicznego badania ekologicznego, przekrojowego, kohortowego i kliniczno-referencyjnego: zalety i ograniczenia w/w badań. Błędy w badaniach epidemiologicznych; źródła, znaczenie błędu przypadkowego i systematycznego oraz możliwości ograniczenia ich wpływu na wyniki badań.	
3.	Epidemiologia środowiskowa – koncepcja dziedziny i jej znaczenie dla zdrowia publicznego, możliwości oceny ryzyka zdrowotnego z wykorzystaniem wyników badań epidemiologicznych i umiejętność interpretacji poszczególnych miar ryzyka na wybranych przykładach chorób niezakaźnych (choroby układu krążenia, nowotwory, wypadki, urazy i zatrucia).	
4.	Epidemiologia chorób zakaźnych - podstawy prawne i wytyczne dotyczące zgłaszalności, podejrzeń i rozpoznanych chorób zakaźnych. Międzynarodowe przepisy zdrowotne (źródła informacji). Nowe zagrożenia. Nadzór epidemiologiczny.	
5.	Higiena i medycyna pracy – pojęcie choroby zawodowej i choroby związanej z wykonywaniem pracy, demonstracja listy chorób zawodowych, omówienie procedury rozpoznawania i zgłaszania chorób zawodowych. Higiena szkolna. Możliwości działań profilaktycznych.	

Forma zajęć:		ĆWICZENIA
L.p.	Tematyka zajęć	
1.	Konceptcje bezwarunkowej i warunkowej zależności przyczynowo-skutkowej w opisie etiopatogenezy chorób. Postulaty Henle-Koch'a i kryteria Hill'a w ocenie związków przyczynowo-skutkowych w epidemiologii. Konceptcja ryzyka i jego miary (ryzyko bezwzględne, ryzyko względne i ryzyko przypisane narażeniu). Doniesienie naukowe - poszukiwanie błędów i czynników zakłócających w doniesieniu naukowym, obliczanie miar ryzyka oraz różnicy ryzyka, praktyczna interpretacja przedziału ufności.	
2.	Epidemiologia opisowa – realizacja zadań praktycznych w oparciu o dane zawarte w bazach danych: HFA-Db, krajowym rejestrze nowotworów, epimeldunkach w zakresie chorób zakaźnych, bazie chorobowości hospitalizowanej NIZP-PZH. Standaryzacja współczynników opisujących stan zdrowia.	
3.	Epidemiologia analityczna - protokół badawczy, przygotowanie standardowego protokołu epidemiologicznego badania opisowego, przekrojowego, kohortowego, i kliniczno-referencyjnego. Interpretacja wyników badań.	
4.	Badanie kwestionariuszowe - konstrukcja kwestionariusza badań oraz ocena jego wiarygodności.	
5.	Epidemiologia kliniczna – definicja i zadania epidemiologii klinicznej, koncepcja i ustalanie wartości należnej. Wiarygodność testów diagnostycznych, eksperymentalne badanie kliniczne, znamienność statystyczna a kliniczna wyniku.	
6.	Epidemiologia chorób zakaźnych - analiza sytuacji epidemiologicznej ze szczególnym zwróceniem uwagi na zakażenia szerzące się drogą krwi: WZW typu B, WZW typu C, HIV/AIDS. Zakażenia szpitalne – metody badań stosowane w nadzorze epidemiologicznym zakażeń. Metody profilaktyki - standardy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy z zakładach opieki zdrowotnej. Kalendarz szczepień.	
7.	Epidemiologia przewlekłych chorób niezakaźnych - analiza sytuacji epidemiologicznej ze szczególnym zwróceniem uwagi na choroby układu krążenia, nowotwory, wypadki, urazy i zatrucia). Metody profilaktyki. Biomonitoring.	
8.	Higiena żywności i żywienia. Normy żywieniowe, wartości odżywcze pożywienia, jakościowa i ilościowa ocena żywienia, zatrucia i zakażenia pokarmowe.	

Samokształcenie	Samodzielna analiza piśmiennictwa. Poszerzenie wiedzy poprzez wyszukiwanie i zapoznawanie się z aktualnymi informacjami dotyczącymi tematyki przedmiotu w oparciu o dostępne źródła (internet, czasopisma, książki, zasoby biblioteki SUM).
	Przygotowanie prezentacji multimedialnej.

Zgodnie z Regulaminem Studiów SUM przy zaliczeniu na ocenę i egzaminach stosuje się następująca skalę ocen:

OCENA	SŁOWNIE
5	bardzo dobry
4,5	ponad dobry
4	dobry
3,5	dość dobry
3	dostateczny
2	niedostateczny

KRYTERIA OCENIANIA:

Bardzo dobry (5,0) - zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte i znacznym stopniu przekraczają wymagany poziom

Ponad dobry (4,5) - zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte i w niewielkim stopniu przekraczają wymagany poziom

Dobry (4,0) – zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte na wymaganym poziomie

<p>Dość dobry (3,5) – zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte na średnim wymaganym poziomie</p> <p>Dostateczny (3,0) - zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte na minimalnym wymaganym poziomie</p> <p>Niedostateczny (2,0) – zakładane efekty uczenia się nie zostały uzyskane.</p>
<p>ZALICZENIE - student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty uczenia się i potrafi je zastosować w praktyce.</p>
<p>Warunki zaliczenia egzaminu/zaliczeń testowych – zgodnie Zarządzeniem Nr 75/2016 Rektora SUM z późn.zm.</p>

Aktualizacja literatury zgodnie z wykazem jednostki.